

IULIAN ANTONESCU – 20 DE ANI DE POSTUMITATE

Ioan Mitrea

De necrezut, dar trebuie să o spunem că au trecut 20 de ani, de la 24 ianuarie 1991, de când a trecut la cele veșnice profesorul Iulian Antonescu, ctitor și deschizător de drumuri în muzeografia și arheologia băcăuană¹. Pe un plan mai larg, pentru noi și sper că și pentru cei ce vor veni după noi, Iulian Antonescu rămâne omul de larg orizont spiritual și formație enciclopedică impresionantă, prezență activă, vreme de aproape patru decenii, în varii domenii, de la istoriografie, arheologie, muzeologie și apărător al monumentelor istorice, al ansamblurilor ce mobilează și înnobilează orașele noastre, cerând imperativ crearea unor „veritabile muzee urbanistice”², într-o epocă dintre cele mai vitrege ale istoriei noastre, la traduceri remarcabile din poezia medievală europeană și orientală, la oratorul de excepție, unul din ctitorii învățământului superior băcăuan și fondatorul unei reviste de notorietate internațională, intitulată sugestiv *CARPICA*,

¹ Ioan Mitrea, **Iulian Antonescu deschizător de drumuri în muzeografia și arheologia băcăuană**, în *Carpica*, XXXVI, 2007, p. 209-224.

² Panait I. Panait, **Prof. Iulian Antonescu printre intelectualii români discutând remodelarea Bucureștilor**, în vol. **Iulian Antonescu – 70 de ani de la naștere**, Bacău, Editura „Corgal Press”, 2007, p. 17. La acea dezbateră, din aprilie 1972, când se discuta despre orientarea lucrărilor din zona Curtea Veche din București, Iulian Antonescu a avut curajul să afirme că „ce se întâmplă la București se reflectă pe tot teritoriul României. Orașele noastre dispar sub zâmbetul arhitecților contemporani. Blocurile, care se înfig în centru, vor fi un act de acuzare în Istorie” (p.17). Din păcate această atitudine de dezinteres față de monumentele istorice și ansamblurile vechi din marile orașe, a continuat, fără întrerupere și după 1989.

în fapt Omul care a slujit, cu credință și un cult al muncii de sorginte pârvaniană, la scară națională, cultura românească din a doua jumătate a secolului al XX-lea.

Ne-a părăsit cu puțin înainte de a fi împlinit șase decenii de viață, o vârstă întâlnită frecvent în vremea noastră, cu mult sub speranța de viață din ultimele decenii.

Iulian Antonescu care ne-a părăsit la 58 de ani neîmpliniți (n. 26 iulie 1932 – d. 24 ianuarie 1991), a trăit intens, a ars ca o torță întru luminarea trecutului nostru, sub multiplele sale ipostaze. Nu cred că exagerăm afirmând că viața lui Iulian Antonescu înflăcărează ca o viață „plutarchiană”, preluând o fericită caracterizare făcută de G. Călinescu, savantului V. Pârvan³, creatorul școlii moderne de arheologie în țara noastră.

Noi cei care am rămas, avem datoria de a-i continua opera și de a nu-l uita. Este înscrisă această datorie într-o tradiție pozitivă, consolidată din fericire în timp, a poporului nostru. Să ne reamintim că despre datoria de a nu uita înaintașii și faptele lor ne sfătuia, încă de pe la jumătatea secolului al XVI-lea episcopul-cronicar al Romanului, Macarie⁴, atunci când spunea că „lucrurile întâmplare în vremurile trecute să nu fie acoperite de mormântul uitării”. În fapt această datorie a pomenirii celor trecuți în lumea celor drepti este cu mult mai veche. V. Pârvan spunea în 1919, că „cei vii pomenesc pe cei morți. E o datorie pe care muritorii și-au statornicit-o, dintru însuși începutul gândului despre moarte...”⁵.

Credința permanentă că Iulian Antonescu ne-a părăsit doar fizic, dar spiritual este prezent lângă noi, în acțiunile noastre, ne fortifică, ne îndeamnă să-i continuăm opera. Matematicianul Octav Mayer, creator de școală în geometrie, savant de valoare mondială, spunea că a nu ne uita înaintașii „înseamnă a le continua opera, legându-i astfel organic de actualitatea vie”.

Vorbind mereu despre viața, inițiativele și realizările lui Iulian Antonescu îl simțim alături de noi. De aici obligația noastră de a-i menține și cultiva permanent spiritul său, în viața noastră. Fără festivism, fără acțiuni lipsite de conținut trainic, trebuie să dovedim că încă mai știm să ne iubim valorile.

³ G. Călinescu, **Vasile Pârvan**, în *Viața literară*, III, nr. 88, p. 1, București, 1928, p. 1, apud Al. Zub, **Vasile Pârvan – efigia cărturarului**, Iași, 1974, p. 7.

⁴ †Ioachim Băcăuanul, Arhiereu Vicar al Episcopiei Romanului, **Argument** la reeditarea monografiei **Episcopia Romanului** de preot Scarlat Porcescu, Roman, Editura Filocalia, 2008, p. 5.

⁵ V. Pârvan, **Memoriale**, București, 1923, p. 163.

Credincioși tezei că vorbele zboară, că doar faptele rămân, dorim să reamintim acțiunile concrete și urmările lor prin care am menținut treaz interesul contemporanilor față de personalitatea lui Iulian Antonescu, în cei 20 de ani de postumitate.

Poate trebuie început prin a spune, un lucru deseori uitat, că în anii postumității sale, i s-a împlinit una din marile dorinți. Prin grija foștilor colegi și colaboratori, a administrației județului, la Bacău s-au construit două clădiri, pentru muzeele de istorie și științele naturale, între cele mai moderne din țară. A continuat să apară revista *CARPICA*, al cărei fondator a fost, ajunsă la al XXXIX-lea număr. Încă din 1991, Muzeul Județean de Istorie și Artă îi poartă numele⁶ (azi Complexul Muzeal „Iulian Antonescu” Bacău).

Un rol important, în perpetuarea memoriei lui Iulian Antonescu îl are Fundația Cultural-Științifică ce-i poartă numele, înființată la 21 martie 2000, având, de la început până azi, ca președinte de onoare pe Eugenia Antonescu și președinte executiv pe prof.dr. Ioan Mitrea⁷. La inițiativa fundației menționate, Consiliul Local al municipiului Bacău, în mai 2002, i-a acordat, post-mortem, titlul de *Cetățean de onoare al orașului Bacău*⁸. O alee din zona centrală a orașului poartă numele de „Aleea Iulian Antonescu”.

Începând din 2002, sub egida Filialei Bacău a Societății de Științe Istorice din România și a Fundației Cultural-Științifice „Iulian Antonescu”, apare revista de istorie *ZARGIDAVA*, ajunsă în acest an la al X-lea număr, publicație care și-a câpătat o notorietate între revistele de specialitate din țară.

În anii postumității lui Iulian Antonescu s-au publicat mai multe volume, din opera sa, sau despre viața și bogata sa activitate, pe care le menționăm în ordinea apariției : **Iulian Antonescu-o viață dăruită istoriei și muzeografiei**, București, Editura Orion, 1997; Iulian Antonescu, **Libertii în societatea romană a secolelor I-II**, Editura Constanța, „Ex Ponto”, 2000; **Iulian Antonescu, spirit universal**, Vaslui, Editura „Cutia Pandorei”, 2001;

⁶ Elena Artimon, **Posteritatea lui Iulian Antonescu**, în vol. **Studii și evocări despre Iulian Antonescu**, Bacău, Editura „Corgal Press”, 2008, p. 106.

⁷ Cornel Galben, **S-au pus bazele Fundației „Iulian Antonescu”**, în *Monitorul de Bacău*, joi 27 ianuarie 2000, p. 4a; Ioan Mitrea, **Fundația Cultural-Științifică „Iulian Antonescu”**, în vol. **Iulian Antonescu – 70 de ani de la naștere**, Bacău, Editura „Corgal Press”, 2007, p. 65; Elena Artimon, **op.cit.**, p. 108.

⁸ *Cartea. Periodic de atitudine culturală*, Anul II, nr. 3 (13), p. 15, martie 2002; Ștefan Olteanu, **Istoricul Iulian Antonescu Cetățean de Onoare post-mortem al municipiului**, în cotidianul *Deșteptarea*, din 11 iulie 2002, p. 19; **Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Bacău, nr .121, din 29.05.2002, privind conferirea titlului de Cetățean de onoare al Municipiului Bacău post-mortem**, istoricului Iulian Antonescu, în vol. **Iulian Antonescu – 70 de ani de la naștere**, Bacău, Editura „Corgal Press”, 2007, p.89-91.

Iulian Antonescu și dreptul la neuitare, București, Editura Maiko, 2002; **Iulian Antonescu – 70 de ani de la naștere**, Bacău, Editura Corgal Press, 2007; **Studii și evocări despre Iulian Antonescu**, Bacău, Editura Corgal Press, 2008; Iulian Antonescu, **Neliniști medievale**, traduceri din poezia medievală, București, Editura Biblioteca Bucureștilor, 2010. Sub egida Filialei Bacău a Societății de Științe Istorice din România și a Fundației Cultural-Științifice „Iulian Antonescu” a apărut lucrarea **Membrii Academiei Române din județul Bacău** (autori: Liviu Mărghitan și Ioan Mitrea), Bacău, Editura Vicovia, 2008.

Cu diverse alte prilejuri, aniversative și comemorative, s-au organizat la Bacău, Piatra Neamț, București, Roman etc. expoziții foto-documentare privind viața și opera lui Iulian Antonescu. La sediul Complexului Muzeal Bacău care-i poartă numele, există o expoziție permanentă „Sala memorială Iulian Antonescu”. Cu prilejul aniversărilor și comemorărilor din cei 20 de ani la care ne referim, în revistele de cultură *Ateneu*, *Vitraliu* și *Cartea*, în presa locală, precum și în revistele *Carpica* și *Zargidava* s-au publicat studii și articole despre viața și activitatea lui Iulian Antonescu. Începând din anul 2001, Ministerul Culturii și Cultelor a instituit și acordat anual „*Premiul Iulian Antonescu*” pentru muzeografie.

Toate aceste inițiative și activități concrete ne dovedesc că cel care a fost toată viața director (director al Muzeului din Bacău, între 1957-1971 și al Direcției Muzeelor din Consiliul Culturii, între anii 1971-1990), este o prezență vie, rămâne un permanent director de conștiință al celor ce oficiază în templul muzei *CLIO*.

Vorbind de anii directoratului lui Iulian Antonescu la Bacău, trebuie spus clar că au fost cei mai buni, mai promițători pentru muzeografia băcăuană. Sper să nu supăr pe nimeni afirmând că niciunul dintre succesorii în scaunul directorial al muzeului băcăuan, între care mă număr, nu a reușit să-l ajungă și cu atât mai puțin să-l depășească. Iată de ce ilustrul înaintaș rămâne un adevărat model, un model activ care te provoacă și mobilizează.

Împlinirea, recentă, a 20 de ani de la trecerea lui Iulian Antonescu la cele veșnice a constituit un nou prilej de evocare a ilustrului înaintaș, care a însemnat atât de mult pentru arheologia, istoriografia, muzeografia și în ansamblu pentru cultura românească din a doua jumătate a secolului al XX-lea.

În ziua de 14 ianuarie 2011, conducerea Complexului Muzeal Județean Neamț a organizat o activitate de comemorare a lui Iulian Antonescu, la 20 de ani de postumitate. În frumoasa sală de conferințe a Muzeului de Istorie din

P.Neamț, în fața unui numeros și elevat public au vorbit despre viața și activitatea lui Iulian Antonescu, prof.dr. Gheorghe Dumitroaia, directorul instituției gazdă, prof.dr. Ioan Mitrea, președintele executiv al Fundației „Iulian Antonescu”, prof. Gh. Bunghez și prof. Eugenia Antonescu, tovarășa de viață a celui comemorat. Cu acest prilej a fost lansat volumul **Neliniști medievale**, cuprinzând traduceri aparținând lui Iulian Antonescu din poezia medievală, cele mai multe dintre acestea văzând acum, pentru prima dată, lumina tiparului. Despre acest interesant volum a vorbit cunoscutul scriitor Emil Nicolae, autor al mai multor volume de poezie.

În continuarea demersului comemorativ, a doua zi, pe 15 ianuarie, familia a organizat la mormântul lui Iulian Antonescu, din cimitirul „Eternitatea” („Borzoghean”) din P. Neamț o slujbă de pomenire.

O săptămână mai târziu, sâmbătă 22 ianuarie a.c., la Biserica Precista din Bacău, ctitorie a voievodului Ștefan cel Mare și fiului său Alexandrel, în preajma căreia Iulian Antonescu prin cercetări arheologice sistematice a descoperit ruinele Curții Domnești, fostă reședință voievodală a lui Alexandrel Vodă, Fundația Cultural-Științifică „Iulian Antonescu”, în prezența unui numeros și select public băcăuan a organizat „Slujba parastasului prilejuită de împlinirea a 20 de ani de la trecerea la cele veșnice a Profesorului Iulian Antonescu”. Șirul acestor manifestări s-a încheiat pe 10 februarie a.c. când la Complexul Muzeal „Iulian Antonescu”, în fața unui numeros public s-a organizat un program cuprinzând prezentarea noului număr, al XXXIX-lea, al anuarului *CARPICA*, publicație de arheologie și istorie, fondată de Iulian Antonescu în 1968, despre care a vorbit semnatarul acestor rânduri. În cadrul aceleiași manifestări a fost prezentat și volumul **Neliniști medievale**, cuprinzând, cum am mai spus, traduceri de Iulian Antonescu din poezia medievală europeană, în special a veacurilor XII-XIII, dar surpriză plăcută și din vechea poezie japoneză, din secolele XI, XIII și XVII.

Despre acest incitant volum de poezie medievală, publicul prezent a ascultat cu mare interes elegantul discurs al criticului și istoricului literar Constantin Călin, precum și recitalul de excepție al distinșilor actori: Constanța Zmeu, Stelian Preda și Geo Popa.

Manifestările recente adăugate celor din cei 20 de ani de postumitate a lui Iulian Antonescu, ne dovedesc că spiritul și faptele sale sunt încă vii, că pot fi continuate și dezvoltate, că pot deveni oricând proiecte viabile. O revenire la spiritul lui Iulian Antonescu, la preocupările sale de arheolog, istoric, muzeograf, universitar etc. înseamnă un pas înainte. El rămâne un

model de muncă intelectuală, de pasiune, de ostaș al datoriei față de cultură.

În scurta-i viață Iulian Antonescu și-a îndeplinit, cu rigurozitate benedictină, în fapt un singur lucru: **datoria lui**. Este ceea ce cerea N. Iorga la vremea sa: „fiecare are de făcut un singur lucru: datoria lui, datoria lui întreagă, orice s-ar alege de dânsul după ce și-a făcut datoria, pentru că nu interesează acel care-și face datoria, interesează datoria care s-a făcut”⁹.

Privind retrospectiv la ceea ce a însemnat Iulian Antonescu pentru arheologia, muzeografia... și în general pentru cultura românească, având în vedere atenția de care s-a bucurat în cele două decenii de postumitate, că amintirea sa devine tot mai viguroasă, putem afirma că înaintașul nostru face parte dintre acele mari personalități menite a menține mereu treaz interesul public. Toți cei care au avut bucuria să-l asculte, publicul, de toate profesiile și de toate vârstele, a fost fascinat de marele său talent oratoric sprijinit pe un fond intelectual de excepție. L-am ascultat de peste o mie de ori, i-am fost asistent la disciplina de Istorie Antică Universală și i-am ascultat de câteva sute de ori lecțiile, rostite liber de la catedra universitară, i-am ascultat sute de conferințe și câteva zeci de comunicări științifice la Bacău, București, Iași, P. Neamț și alte multe centre din țară, am purtat cu el sute de dialoguri pe teme de arheologie și istorie antică, încât cred că am dreptul să afirm că a fost cel mai fascinant orator pe care l-am întâlnit și ascultat în viața mea. Nici un alt vorbitor, de remarcabil talent nu avea verva sa tumultoasă, fraza lui unduitoare și plină de har, rostită în cea mai frumoasă limbă românească, inteligența lui scilipitoare și adânc pătrunzătoare, hrănite de lecturi bogate, bazate pe o vastă cultură enciclopedică de cea mai bună calitate.

La 20 de ani de la trecerea sa la cele veșnice ne face plăcere să constatăm că interesul pentru viața și opera, scrisă și orală, a lui Iulian Antonescu nu se estompează prin trecerea timpului, ci dimpotrivă se conturează tot mai clar. Se adevărește și în acest caz profunda viziune a lui Goethe care spunea că personalitățile cu adevărat mari sunt cele pe care trecerea timpului nu numai că nu le diminuează, ci le impune conștiinței viitorului, proiectându-le în adevărata lor lumină. Gândurile, ce urmează, exprimate de colegi, colaboratori, oameni de cultură care l-au cunoscut, susțin aserțiunile noastre. Da, avem convingerea că timpul lucrează în favoarea lui Iulian Antonescu.

⁹ Ludovica Tănăsescu, **Amintirile unei colege de grupă**, în vol. **Iulian Antonescu-70 de ani de la naștere**, Bacău, Editura „Corgal Press”, 2007, p. 104.

Anexă

Gânduri despre Iulian Antonescu

„Născut ca un răsfățat al ursitorilor, care l-au dăruit cu toate virtuțile posibile, Iulian Antonescu a făcut parte din acea stirpe rară de oameni care trec prin viață cu ochii larg deschiși, se dăruie cu generozitate semenilor și lasă în drumul lor urme adânci de fapte capabile să înfrunte veșnicia”¹⁰.

Prof. Marcel Drăgotescu

*

„Superioritatea lui intelectuală era evidentă pentru toată lumea și, lucru mai puțin obișnuit la vârsta geloziiilor juvenile, acceptată fără rezerve de către toți colegii săi. Căci felul de a fi al lui Iulian era menit, încă din adolescență, să deștepte spontan simpatia și s-o sporească mereu în timp”¹¹.

Prof.univ.dr. Ștefan Cazimir

*

„Nu cred că a fost, în toate seriile de studenți pe care i-am pregătit, unul mai simpatic, mai iubit și mai apreciat de toți, fie colegi, fie profesori ... Iulian Antonescu a ajuns spiritual pe înălțimi mari în conștiința cetățenilor. A ajuns clădind ceea ce întotdeauna va rămâne în conștiința acestui popor: muzeele noastre de istorie”¹².

Prof. univ. dr. Dumitru Almaș

*

„Cred că nu voi nedreptăți pe nimeni, spunând că în promoția noastră, Iulian Antonescu a avut orizontul de cunoaștere cel mai larg, că a venit în facultate cu o cultură enciclopedică... În anii de facultate,

¹⁰ Marcel Drăgotescu, **Cetățeni de onoare al municipiului (Piatra Neamț) – Iulian Antonescu**, în vol. **Iulian Antonescu-70 de ani de la naștere**, Bacău, Editura „Corgal Press”, 2007, p. 10.

¹¹ Ștefan Cazimir, **Amintiri despre Iulian Antonescu**, în vol. **Iulian Antonescu și dreptul la neuitare**, București, Editura Maiko, 2002, p. 23.

¹² Dumitru Almaș, **In Memoriam (Iulian Antonescu)**, în vol. **Iulian Antonescu și dreptul la neuitare**, București, Editura Maiko, 2002, p. 84; idem, **Eminent student al Facultății de Istorie – Universitatea București**, în vol. **Iulian Antonescu – o viață dăruită istoriei și muzeografiei**, București, Editura Orion, 1997, p. 25.

Iulian Antonescu a fost pentru mine un adevărat profesor... Oameni ca Iulian Antonescu se întâlnesc rar. Sunt ca niște nestemate, greu de găsit. Am avut privilegiul să-i fiu prieten și să mă îmbogățesc spiritual și cultural din această prietenie. Doamne, cum să-ți mulțumesc”¹³.

Acad. Florin Constantiniu

*

„Iulian Antonescu a fost un produs de frunte al școlii universitare bucureștene ... Lucrarea sa de licență, **Libertății în societatea romană a secolelor I-II**, este un model și în același timp o dovadă a capacității istoriografiei românești de a sparge chingile controlului politic în cei mai aprigi ani ai totalitarismului comunist”¹⁴.

Prof.univ.dr. Panait I.Panait

*

„Trepidanta, bogata și variata activitate muzeistică, precum și aceea de pe plan cultural, constituie fără îndoială, dominanta principală a activității lui Iulian Antonescu, prin care numele său se înscrie hotărât în istoriografia muzeografiei românești”¹⁵.

Acad. Mircea Petrescu-Dîmbovița

*

„Iulian Antonescu a fost un muzeograf precum Părintele Matasă de la Neamț, precum Profesorul Simache de la Ploiești, el a fost muzeograf precum Hașdeu care aduna cuvintele din bătrâni și din aceeași stirpe cu geniul istoriografiei noastre, a culturii naționale și universale – Nicolae Iorga – care aduna rânduri pentru Oameni care au fost”¹⁶.

¹³ Florin Constantiniu, **Câteva dintre lecturile de student ale lui Iulian Antonescu**, în vol. **Iulian Antonescu – o viață dăruită istoriei și muzeografiei**, București, Editura Orion, 1997, p. 41; idem, **Mulțumescu-ți, Doamne, că l-am cunoscut!**, în vol. **Studii și evocări despre Iulian Antonescu**, Bacău, Editura „Corgal Press”, 2008, p. 10.

¹⁴ Panait I. Panait, **Iulian Antonescu și muzeografia românească**, în vol. **Iulian Antonescu – o viață dăruită istoriei și muzeografiei**, București, Editura Orion, 1997, p. 28; idem, **Iulian Antonescu și reconstituirea unor aspecte ale antichității romane**, în vol. **Iulian Antonescu și dreptul la neuitare**, București, Editura Maiko, 2002, p. 37.

¹⁵ Mircea Petrescu-Dîmbovița, **Câteva cuvinte despre un om ales: Iulian Antonescu**, în vol. **Iulian Antonescu și dreptul la neuitare**, București, Editura Maiko, 2002, p. 22.

¹⁶ Sever Dumitrașcu, **Un om și un suflet: Iulian Antonescu**, în *Carpica*, XXII, 1991, p. 173.

Prof.univ.dr. Sever Dumitrașcu

*

„Întâlnirea cu Iulian Antonescu la Bacău... a fost neîndoiește una providențială... Admirabilul orator care era Iulian Antonescu, avea un discurs cu totul personal, unul a cărui putere de seducție nu și-a istovit încă ecourile. Mai există martori activi ai acestor clipe de har, când vorbitorul se lăsa prins de idei, imagini, figuri, încatenate în <povești> inimitabile. Totul în istorie se cuvine povestit, pe linia marilor devoți ai lui Clio, iar Iulian Antonescu știa aceasta mai bine ca oricare altul din breaslă. L-am ascultat de multe ori. Știa de fiecare dată să fie nou, adică să devină interesant prin schimbarea perspectivei, prin imagistică, prin capacitatea lui extraordinară de a evoca figuri de altădată, contexte ideatice, peisaje, tot ce poate contribui la o <resurrecție> a trecutului, așa cum o preconizase la timpul său Michelet și cum a practicat-o, la noi, N. Iorga”¹⁷.

Acad. Al.Zub

*

„De la prima lecție se impunea în fața studenților printr-o erudiție și elocvență rar întâlnite în epocă. Personalitate puternică și originală, un om cu pregătire tinzând spre desăvârșire, un om de rară noblețe sufletească, slujind adevărul istoric, Iulian Antonescu a fost un profesor distins al învățământului superior... A fost unul dintre cei mai mari oratori ai celei de a doua jumătăți a secolului al XX-lea, un iscusit meșter al cuvântului rostit, numele său stând cu demnitate și îndreptățire alături de marii corifei ai elocinței românești, din rândurile cărora amintim pe Take Ionescu, N. Iorga, V. Pârvan, N. Titulescu și G. Călinescu... Spirit oral prin excelență, Iulian Antonescu rămâne un model socratic în istoriografia românească”¹⁸.

Prof.dr. Ioan Mitrea

*

„Iulian Antonescu a fost de departe, în meteorica sa viață, o ilustră

¹⁷ Al. Zub, **Iulian Antonescu – în amintire**, în vol. **Studii și evocări despre Iulian Antonescu**, Bacău, Ed. „Corgal Press”, 2008, p. 13-14.

¹⁸ Ioan Mitrea, **Iulian Antonescu – universitarul**, în vol. **Iulian Antonescu – o viață dăruită istoriei și muzeografiei**, București, Editura Orion, 1997, p. 48-49; idem, **Iulian Antonescu – reprezentant de frunte al istoriografiei și muzeologiei românești**, în *Carpica*, XXXI, 2002, p.7 ; idem, **Iulian Antonescu – un model socratic în istoriografia românească**, în vol. **Studii și evocări despre Iulian Antonescu**, Bacău, Editura „Corgal Press”, 2008, p. 29-31.

creație circumscrișă spectrului de valori eminente. Se detașa cu mult de valorile normale ale mediei umane, venea din orizonturi neobișnuite”¹⁹.

Prof.univ.dr. Adrian Rădulescu

*

„Și în muzeele de care a răspuns, fiecare exponat, fiecare lucrare purta ceva din polenul sufletului său, plin de toată cultura lumii, ca un <muzeu imaginar>, mai vast decât al lui Malroux”²⁰.

Acad. Zoe Dumitrescu-Bușulenga

*

„Pe lângă importantele-i preocupări de arheolog, de profesor și director al muzeelor, acest om avea patima charismatică a poeziei”²¹.

Poetul Radu Cârneli

*

„Orator de forță, Iulian Antonescu, era totodată și un poet, dimensiune insuficient relevată de cei ce l-au comentat până acum. Când spun asta am în vedere atât faptul că a tradus din trubadurii provençali, din poezii vechi, japonezi, din poezii medievale din Țara Galilor..., cât și, mai ales, comportamentul său... Se simțea în vorbele și gesturile sale lirismul, o tandrețe pentru oameni, locuri și lucruri”²².

Prof. univ.dr. Constantin Călin

*

„Faptul că astăzi Muzeul din Bacău îi poartă numele este nu numai o recunoaștere a meritelor sale remarcabile, ci și un pios omagiu adus crezului nezdruccinat al unui om, care și-a închinat întreaga viață unui nobil și sfânt ideal”²³.

¹⁹ Adrian Rădulescu, **Iulian Antonescu – remember**, în vol. Iulian Antonescu, **Libertăți în societatea romană a secolelor I-II**, Constanța, Editura „Ex Ponto”, 2000, p. 5.

²⁰ Zoe Dumitrescu-Bușulenga, **Câteva cuvinte despre un om ales: Iulian Antonescu**, în vol. **Iulian Antonescu și dreptul la neuitare**, București, Editura Maiko, 2002, p. 17.

²¹ Radu Cârneli, **Iubitorul de poezie**, în vol. **Iulian Antonescu o viață dăruită istoriei și muzeografiei**, București, Editura Orion, 1997, p. 66.

²² Constantin Călin, **Imagini (parțial) rețușate**, în vol. **Studii și evocări despre Iulian Antonescu**, Bacău, Editura „Corgal Press”, 2008, p. 47.

²³ Dan Gh. Teodor, **Mesaj la împlinirea a 35 de ani de activitate a muzeului de istorie băcăuan**, în *Carpica*, XXIII/2, 1992, p. 22.

Prof.univ. dr. Dan Gh. Teodor

*

„Iulian Antonescu a avut șansa de a fi fost distibuit de regizorul divin în rolul care i s-a potrivit cel mai bine. Atributele genetice ale actorului din el l-au condus către marele spectacol al vieții și căruia i-a rămas fidel până la capăt... Îi sunt recunoscător pentru multe: pentru cele pe care le-a făcut și pentru cele pe care voia să le facă... De sus, strălucitul om de omenie și actor social Iulian Antonescu ne avertizează că, buni sau răi, nu putem locui oricât am da din coate, decât o secundă de eternitate”²⁴.

Valentin Ciucă

*

„Istoricul Iulian Antonescu, părintele muzeografiei băcăuane și o figură eclatantă a întregii vieți muzeale românești, a fost un norocos prin darurile sale «din părinți în părinți», dar și un nenorocos, deoarece acestea erau prea puțin trebuitoare timpului când îi fusese dat să trăiască... Iulian Antonescu a fost un orator antologic. Era, cum inspirat l-a caracterizat unul dintre emulii săi, istoricul Ioan Mitrea, «un model socratic al arheologiei și istoriografiei românești»”²⁵.

Grigore Ilisei

*

„A fost un mare oral – și tocmai de aceea avem datoria a-i perpetua amintirea –, dar un oral de o inteligență debordantă, de o cultură rară, cu o retorică perfectă, ușor histrionic, mai întotdeauna liric... Acest om aparent bonom, mereu scânteietor, a fost un om trist spre sfârșitul vieții sale. Nu a fost nici înțeles, nici prețuit pe cât merita... Fără Iulian Antonescu, inteligența românească este mai săracă, iar noi, cei care l-am cunoscut, mai triști și mai melancolici”²⁶.

Acad. Răzvan Theodorescu

²⁴ Valentin Ciucă, **Viața ca un spectacol...**, în vol. **Studii și evocări despre Iulian Antonescu**, Bacău, Editura „Corgal Press”, 2008, p. 53, 56.

²⁵ Grigore Ilisei, **Un orator antologic**, în vol. **Studii și evocări despre Iulian Antonescu**, Bacău, Editura „Corgal Press”, 2008, p. 57, 59.

²⁶ Răzvan Theodorescu, **Un european autentic care nu a uitat niciodată de unde vine**, în vol. **Iulian Antonescu și dreptul la neuitare**, București, Editura Maiko, 2002, p. 11, 14.

Prof. Feodosia Rotaru, director al Complexului Muzeal „Iulian Antonescu” Bacău, deschizând activitatea dedicată împlinirii a 20 de ani de la trecerea lui Iulian Antonescu la cele veșnice

Prof.dr. Ioan Mitrea vorbind despre **Postumitatea lui Iulian Antonescu**

Prof.univ.dr. Constantin Călin prezentând volumul de poezii **Neliniști medievale**, traduceri de Iulian Antonescu

Actrița Constanța Zmeu recitând din volumul **Neliniști medievale**

Actorul Stelian Preda recitând din volumul **Neliniști medievale**

Actorul Geo Popa recitând din volumul **Neliniști medievale**

Prof. Eugenia Antonescu mulțumind organizatorilor și celor care au participat la activitatea comemorativă „Iulian Antonescu”

Grup de participanți la activitatea comemorativă „Iulian Antonescu” din 10.02.2011